

Obsah

Úvod	9
A. Charakteristika stredovekého a novovekého štátneho zriadenia a práva	11
I. Právo a štátna organizácia v jednotlivých vývojových etapách stredoveku.....	13
1.1 Štáty v dobe raného feudalizmu	13
1.2 Štáty v dobe rozvíjajúceho feudalizmu	15
1.3 Štáty v dobe stavovských monarchií	22
1.4 Právo	23
2. Počiatky novoveku – prebudovanie štátneho aparátu a unifikácia práva za absolutizmu	28
3. Vplyv revolúcií 16.–19. storočia; ústavy a budovanie právneho štátu	31
4. Štát a právo v dvadsiatom storočí.....	35
4.1 Dedičtvi vojenného konfliktu	35
4.2 Odklon od demokracie k autoritatívnemu vládnutiu	36
4.3 Štát a právo v pojmoch marxizmu-leninizmu	37
4.4 Vojna a vývoj v druhej polovici 20. storočia	40
B. Právny vývoj vybraných evropských štátov	43
I. Francúzsko.....	44
1.1 Základné trendy vo vývoji štátneho usporiadania a právneho rádu	44
1.1.1 Obdobie vlády Merovingov	46
1.1.2 Obdobie vlády Karolíngov (Karolovcov)	47
1.2 Organizácia štátneho aparátu	49
1.3. Prameny franského práva	51
2. Francie	55
2.1 Vývoj do Veľkej francúzskej revolúcie.....	55
2.1.1 Obdobie roztrieštenosti	55
2.1.2 Obdobie stavovskej monarchie	58
2.1.3 Obdobie absolutistickej monarchie	60
2.1.4 Právo	62
2.2. Revolúcia v 18. storočí a Napoleonova éra (1789–1814)	64
2.2.1 Kríza starého zriadenia a začiatok revolúcie	64
2.2.2 Obdobie konštitučnej monarchie (1789–1792)	66
2.2.3 Republika girondistov (1792–1793)	70
2.2.4 Jakobíni pri moci (1793–1794).....	70

2.2.5	Thermidorská éra a Direktórium (1794–1799).....	74
2.2.6	Konzulát a cisárstvo (1799–1814).....	74
2.2.7	Cisárstvo	75
2.2.8	Súdy za revolúcie	76
2.3.	Právo po roku 1789.....	77
2.3.1	Občiansky zákonník z roku 1804.....	77
2.3.2	Obchodný zákonník z roku 1807	79
2.3.3	Trestný zákonník z roku 1810.....	79
2.3.4	Občiansky súdny poriadok z roku 1806	80
2.4.	Vývoj v rokoch 1814–1918	80
2.4.1	Vývoj štátu v rokoch 1814–1871	80
2.4.2	Tretia republika	81
2.5.	Vývoj štátu a práva po roku 1918	84
2.5.1	Ústavný a politický vývoj do roku 1939	84
2.5.2	Francúzsko v dobe druhej svetovej vojny	86
2.5.3	Vznik a vývoj štvrtej Francúzskej republiky	88
2.5.4	Ústava piatej republiky	91
2.5.5	Právo	92
3.	Nemecko.....	95
3.1.	Základní etapy vývoje štátu na území Nemecka.....	95
3.2.	Období do konce tricitelové války	97
3.2.1	Vznik a povaha Svate říše římské.....	97
3.2.2	Sociální struktura	99
3.2.3	Vývoj státního aparátu do tricitelové války.....	100
3.2.4	Prameny práva	108
3.3.	Období knížecího absolutismu (1648–1806)	112
3.3.1	Vestfálský mír	112
3.3.2	Říšské orgány	113
3.3.3	Knížecí absolutismus	113
3.3.4	Absolutismus v Prusku.....	114
3.3.5	Zánik Svate říše	116
3.3.6	Uspořádání Rýnského spolku	116
3.3.7	Prameny práva	117
3.4.	Nemecko na cestě ke konstitucionalismu a sjednocení (1806–1871)	118
3.4.1	Bezprostřední vlivy francouzské revoluce a napoleonských válek	118
3.4.2	Vznik a uspořádání Německého spolku	119

3.4.3	Potlačení konstitučních snah, Svatá aliance	120
3.4.4	Německý celní spolek	121
3.4.5	Ústavněprávní aspekty revoluce roku 1848	122
3.4.6	Obnovení Německého spolku (1850).....	125
3.4.7	Severoněmecký spolek.....	125
3.4.8	Prameny práva.....	126
3.5.	Sjednocené Německo v letech 1871–1918.....	127
3.5.1	První novodobé sjednocení Německa.....	127
3.5.2	Ústava německé říše.....	128
3.5.3	Členové spolku	128
3.5.4	Soudnictví.....	129
3.5.5	Prameny práva.....	129
3.6.	Vznik republiky a výmarské období (1918–1933)	132
3.6.1	Vznik republiky	132
3.6.2	Důsledky prohrané války	134
3.6.3	Výmarská ústava.....	135
3.6.4	Prameny práva.....	138
3.7.	Nacistický režim (1933–1945)	139
3.7.1	Nástup nacistů k moci.....	139
3.7.2	Likvidace ústavního režimu.....	141
3.7.3	Mechanismus nacistické diktatury.....	142
3.7.4	Nacistické právo	145
3.8.	Německo po druhé světové válce.....	148
3.8.1.	Základní trendy ve vývoji státního uspořádání a právního řádu	148
3.8.2	Státní aparát německých států.....	152
3.8.3	Poválečné právo.....	154
4.	Itálie.....	157
4.1.	Štát a právo v stredoveku.....	157
4.1.1.	Obdobie barbarských štátov.....	157
4.1.2	Vznik a vývoj talianskych miest (komúny, signorie).....	157
4.1.3	Zjednotenie Talianska a vývoj do konca druhej svetovej vojny.....	160
4.2.	Právny poriadok v období stredoveku a začiatku novoveku.....	163
4.2.1	Štatútarne právo a právo mestských komún	164
4.2.2	Právo Sicílskeho kráľovstva	165
4.2.3	Lénne právo	165
4.2.4	Kodifikácie 19. storočia	165

4.3. Vývoj štátu a práva v 20. storočí.....	166
4.3.1 Vstup Talianska do prvej svetovej vojny a začiatky fašizmu	166
4.3.2 Vznik, podstata a vývoj fašistickej diktatúry.....	167
4.3.3 Vývoj v období druhej svetovej vojny	168
4.3.4 Vývoj po roku 1945	169
4.3.5 Pramene práva	172
5. Anglie (Veľká Británie).....	173
5.1. Charakteristika počiatkov štátneho vývoja.....	173
5.1.1 Anglovia, Sasi a normanský vpád.....	173
5.1.2 Veľká listina slobôd (Magna charta libertatum)	174
5.2. Stavovská monarchia	175
5.3. Absolutistická monarchia (1485–1603).....	176
5.4. Obdobie revolúcie (1640–1660).....	177
5.4.1 Zvolanie parlamentu a občianska vojna	177
5.4.2 Levelleri – Dohoda ľudu.....	178
5.4.3 Vyhlásenie republiky	179
5.4.4 Anglická ústava 1653	179
5.5. Obdobie reštaurácie a tzv. slávna revolúcia (1660–1689).....	180
5.6. Dovršenie revolučných premien v 18. a 19. storočí.....	181
5.6.1 Prepracovanie vzťahov najvyšších orgánov.....	181
5.6.2 Vznik politických strán	182
5.6.3 Vývoj anglického volebného práva	183
5.7. Veľká Británie v 20. storočí	186
5.7.1 Rozdelenie Írska	186
5.7.2 Pomery v Commonwealthu.....	186
5.7.3 Otázka Hornej snemovne	186
5.7.4 Volebné reformy 20. storočia	188
5.7.5 Vojnové opatrenia.....	191
5.8. Charakter anglického práva	191
5.8.1 Právna obyčaj a jej aplikácia v anglickom práve	191
5.8.2 Trestné právo	194
C. Vývoj Evropské integrace	197
I. Pokusy o integraci a integrační koncepce ve středověku	198
1.1 Neúspěšný pokus o integraci křesťanského světa – římsko-německá říše	199
1.2 Integrační tendence v severní Evropě.....	201

1.3 Universalistické koncepte středověku.....	202
1.4 Mírový projekt Jiřího z Poděbrad.....	203
2. Integrační snahy v novověké Evropě.....	206
2.1 Německá snaha o sjednocení před rokem 1848	206
2.2 Koncepty celoevropské (i širší) integrace	209
2.3 Komenského světová monarchie.....	210
3. Devatenácté století ve znamení politiky aliancí.....	212
3.1 Velmocenská rovnováha po Vídeňském kongresu	212
3.2 Od roku 1848 k Trojspolku a Trojdohodě.....	213
3.3 Haagské mírové konference	214
4. Koncepty střeoevropské integrace sledující především národní zájmy.....	216
5. Motivace a cíle integrace ve středověku a na počátku novověku	219
6. Krach předválečných koncepcí – první světová válka.....	221
7. Mírové integrační snahy jako důsledek prvního světového válečného konfliktu	223
7.1 Mírová konference.....	223
7.2 Mírové smlouvy.....	224
7.3 Společnost národů.....	226
8. Alianční a integrační snahy ve dvacátých letech.....	230
8.1 Malá dohoda	230
8.2 Další alianční a odzbrojovací aktivity	231
8.3 Panevropa Richarda Coudenhove–Kalergiho.....	232
8.4 Projekt Aristide Brianda.....	234
9. Třicátá léta – nástup fašismu.....	235
10. Vývoj integračních seskupení protihitlerovské koalice v průběhu druhé světové války.....	237
10.1 Válečné události.....	237
10.2 Formování protifašistické koalice	238
10.3 Ve válce o poválečném uspořádání	242
II. Vznik Organizace spojených národů	248
11.1 Atlantická charta a Deklarace Spojených národů	248
11.2 Mocnosti o mezinárodní organizaci k zajištění míru a bezpečnosti	249
11.3 Ustavující konference Organizace spojených národů.....	252
11.4 Přijetí Charty OSN.....	253